

HAJDUFÖLD

ELŐFIZETÉSI ÁR HELYBEN ÉS VIDÉKEN
 Egy óra 25 K Félévre 150 K
 Folyóévre 75 K Egész évre 300 K
FOYES PÉLDANY ÁRA: 1 KORONA

KERESZTYÉN POLITIKAI NAPILAP
 Megjelenik hétfő kivételével minden nap
 Felelős főszerkesztő: Dr Komlóssy Imre

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
DEBRECZEN, PIACZ-UTCZA 59. SZÁM
INTERURBAN TELEFON: 3-48. SZÁM

Jogrend biztosítása

A kormányzópártnak minapában közreadott munkaprogramjában a legelső pont: a jogrend teljes biztosítása. A zsidó sajtó ezt a tételt nagy hejehujázással fogadta és olyan magyarázatokkal kísérte, amik a keresztyén embereket csak megszegényíthetik és ennek nyomában elkészeríthetik. Olyanokat olvastunk, mintha a keresztyén öntudat felébredése egyértelmű lenne az anarchiával; nyíltan és burkoltan arra célozgatnak, mintha a mai politikai irányzat csak a jogtalanságok, erőszakosságok, brutáliságok melegágya volna; alattomos örvendezéssel, kaján vigyorgással, sokatmondó prófétáskodással úgy irtak, mintha most már vége lenne a keresztyén „kurzusnak“ (?), mivel jön a törvény, a jog, a fegyelmezettség, amik pedig egy-egy koporsószegei ennek az ezeréves hazát újjáteremteti elindult korszakos, nagy időnek és a keresztyén irányzatnak.

Az ember ezeket olvasva nem tudja, mi nagyobb ezekben a méreggel átitatott sorokban: a rosszakarat, az elámitás, a hazudozás, a nemzetrontás, a hit kigunyolása vagy a teljes tudatlanság? Hiszen nem tudjuk a legmerészebb képzelet szárnyain sem megközelíteni ama bolond és aljas kapcsolatot, mely a keresztyénséget és az anarchiát egymással okozati összeköttetésbe fűzi. Ellenkezőleg, azt tanultuk és azt látjuk ezeréves históriánkban, hogy épen Szent István böles belátása és elhatározása: a pogány ősök megkereszteltetése, volt az a tény, amely bennünket, mint állandó államot, a nyugati hatalmak mellé szilárdul odarögzített és rettenetesen viharos századokon keresztül megtartott. Viszont épen a hitéletnek az utóbbi évtizedekben való megromlása, a keresztyén valláserkölesi alaphoz néptünk lelkében történt megrendítése okozta azt a Sodomát és Gomorrát, mely, mint valami Kainbolyeg, ott ég az eddig becsületben élt és halt magyar homlokokon. S magától értődő, sőt szükségszerű az a visszahatás, mely ezt az egész megcsufolt nemzetet újra visszavezette erre a régi, évezredek alapra, a keresztyén világnézet mindenek fentartó fundamentumára. Ez a világnézet pedig az evangéliomok tisztaságában és a krisztusi örök szeretet mélységében egyenlőnek ítélt minden embert; keresztelellett és megkereszteltet, szegényt és gazdagot, öreget és ifjút, feketét és fehéret. De soha és sehol sem tekint sem egyest, sem fajt választottnak és kiváltságosnak, nem támogat és nem tűrhet el semmiféle világhatalmi törekvést, osztályuralmat. *A keresztyén világnézet tehát azt jelenti nálunk, a mi életünkben, hogy itt e hazában, semmiféle idegen faj tehát a zsidó se ülhessen a mi nyakunkra, ne*

tehesse a lábát a fejünk tetejére. Tehát a jogrendért, a törvény tiszteletben tartásáért harcol ez az irányzat, helyesebben: ez a renaissance, azért a jogrendért és azokért a törvényekért, amik tíz századon keresztül megvédték országunkat jóban és rosszban és sohasem súlyosztették le a szemétdomb piszokjába; de nem azért a jogrendért és nem olyan törvényekért, melyek a hazát ismét kiszolgáltatnák egy nemzetközi, élődsi fajnak olcsó prédájául.

Sajnos, a rossz nyomról visszatérni a helyes utra, a régi kerékvágásba belezökkenni nem mehet és nem ment minden megrázkódás nélkül. Sajnos, mert sajnáljuk minden keresztyén magyar tenyerét, botját vagy fenyverét, mely gazdája tulhevült lelkének indulatából a bibliai szent elveken sérelmet ejtett, részvétel pedig azért viseltetünk irántuk, mert feltétlenül kívántuk mindig és fogjuk kívánni ezután is minden ilyen vétkes eslekedetnek, vagy hünnök a szigorú megtorlását. Ebből a szempontból azután csak sajnálni tudjuk azokat a honfitársainkat, akik hiábavaló és kárhuzatos módon vesztegetik el sokszor hazafias felbuzdulásukat, sokszor pedig bűnös támadásokra is vetelednek. Az „üsd a zsidót“-féle heccpolitikát mi kezdettől fogva nyíltan elíteltük, de ugyanígy tett azzal a kormány is, a képviselőház is, minden felelős jogi tényezőink. Ha tehát voltak, amint hogy tagadhatatlanul voltak e téren mégis súlyos visszaélések, azok becsületes, hazafias gondolkozással nem minősíthetők úgy mint a keresztyén renaissance általános esetei, uralkodó jellemvonása, hanem mint egy átmeneti korszak szélsőséges jelenségei, üldözendő hibái. Ezeket okvetlenül, minden körülmények között, meg kell szüntetni a jogrendnek, amely jogrend azon-

ban nem ellentétes a keresztyénséggel, hanem épen egyik alapelve, világtörténeti tisztessége. Tehát követeljük, teljes meggyőződéssel és egész erőnkkel, a tökéletes jogrendet; nem mi is, hanem legelső sorban épen mi, a keresztyén újjászületés harcosai; nem mint veszedelmünket és romlásunkat, hanem mint erősségünket és lényegünket. Követeljük az intézményes és törvényes jogrendet, úgy hogy egy házszála se görbüljön meg e haza határain belül senkinek bírói ítélet nélkül. De követeljük a jogrendet, mely megvesszőzi azt az árdrágitót, ki éhezésre, fázásra, rongyoskodásra kárhuztatja a keresztyén magyar tisztviselőket, közalkalmazottakat száz ezreit, — azt a jogrendet, mely megvonja az üzérkedés lehetőségét a pálinkásbutikok mérgező söntéseitől, a keresztyén eszmények gyalázását egyes napilapok hasábjaitól, — mely kötélre aggatja mindazokat, akik elárult és megeseonkitott hazánk esküdt ellenségeivel összefognak, cimboráskodnak, bennünket azoknak elárulni akaróknak. Követeljük igenis a jogrendet, országgyűlésileg megalkotott törvények útján azt a régi, természetes, hagyományaink által megszentelt állapotot, hogy Magyarországon a keresztyén magyarság legyen ur a törvényhozás házában, a sajtóban, a bankokban, kereskedelemben és iparban, tudományban és művészetben, a városok emeletes palotáiban és a falvak fehér házikóiban, a földek barázdái és az erdők zugó fái közt, szóval mindenütt-mindenütt, ahol valamikor párduebörös őseink szereztek nekünk otthont, alapítottak hazát. Igenis, követeljük a jogrendet, amely azonban ne csak a zsidót védelmezze a keresztyéntől, hanem legalább is ugyanolyan mértékben a keresztyén magyarságot a zsidó tulkapásoktól, magyar fajiságunkat a zsidó faj eluralkodásától.

Visszaállítják az ÉME autonómiáját

Szreccsányi elállott interpellációját — Interpellációk napja

Budapest, nov. 29. (N. St. t. j.) A nemzetgyűlés mai ülését feltizenkötőkor nyitotta meg Rakovszky István elnök. Bejelenti, hogy Szreccsányi György, Rissay Károly, Huszár Károly, Sch nál Károly, Pálffy Dániel sürgős interpellációkra kértek s kaptak engedélyt.

Léárd Ágoston betérjeszti a munkásbiztosító pénztárak működéséről, Bernálk Nándor pedig az igazságügyi bizottságnak az állam- és társadalmi rend hatásosabb védelméről szóló javaslati jelentését.

Elők bejelenti, hogy a legfőbb állami számszék elnökét a Ház egyik legközelebbi ülésén választják meg, amihez a nemzetgyűlés hozzájárul.

Elők napirendi javaslatot tesz, mely szerint a legközelebbi ülést kedden délelőtt tartják, melynek napirendjén az állam és társadalom hatásosabb védelméről szóló javaslat szerepel.

Szilágyi Lajos kéri, hogy mivel a képviselők nagyrésze nem ismeri ezt a javaslatot, adjanak három napi haladékot, hogy a javaslatot áttanulmányozzák. Tomcsányi Pál Vilmos igazságügyminiszter, és a nemzetgyűlés ehhez hozzájárul.

Szilágyi Lajos mentelmi jogának megsértését jelenti be. November 20-án egy alhadnagy, majd egy kapitány állított be a lakására s a körlet parancsa folytán az iránt nyomozott, hogy nem jártak-e nála tisztí küldöttségek? Kijelenti, hogy nála semmiféle tisztí küldöttség nem járt. Járnak ugyan tiszték a lakására, de ezek barátai. Kéri, hogy a cenzura miért nem engedte közölni az ő mentelmi jogának megsértését?

Székely honvédelmi miniszter kijelenti, hogy ő adta ki az utasítást a körletnek, hogy nyomozzák ki a tisztí küldöttség tagjait.

Teleki Pál gróf kijelenti, hogy semmit

sem tud arról, miszerint a cenzura nem engedte közölni Szilágyi mentelmi jogának megsértését. A Ház a mentelmi bizottságot utasítja, hogy három nap alatt tegyen jelentést.

Friedrich István szintén mentelmi jogának megsértését jelenti be. Mindenáron kiakarják őt tenni Attila-köruti lakásából.

Szmrecsányi György eláll interpellációjától, mivel a kormány részéről megnyugtató ígéretet kapott az Éme automáciájának visszaállítására iránt.

Rassay Károly a nemzetgyűlés tekintélye ellen indított mozgalmat teszi szóvá. Majd a királykérdésről beszél, miközben heves vihar tör ki. Rassay Friedrich felé fordulva kiáltja: Hazaáruló! (Nagy zaj.) Elnök az ülést 5 percre felfüggeszti. Szünet után.

Rassay előterjeszti interpellációját. Kéri a kormánytól, hogy van-e tudomása arról, hogy a sajtó állandóan olyan cikkeket közöl, amelyek a nemzetgyűlés szuverenitását és törvényességét vonják kétségbe. Erélyes intézkedéseket kér.

Friedrich István személyes kérdésben szólal fel. Őt nem lehet leteperni. Ha én nem vagyok — mondotta — Rassay képviselő sem ülne itt. (Taps.)

Rassa Károly kijelenti, hogy felindultságában mondotta a sértő szót, s bocsánatot kér a Háztól.

Tomsányi igazságügyminiszter megnyugtató válasza után, amit úgy a Ház, mint Rassay tudomásul vesznek.

Schndl Károly a keleti marhavész tárgyában interpellál.

Huszár Károly sürgős interpellációt terjeszt be Vadnay miniszteri tanácsos nyilatkozata miatt, mely szerint kormány a Huszárféle segélyakciót beszünteti.

Bernard Agoston népjóléti miniszter kijelenti, hogy csupán koncentrálni kívánja az összes segélyezési akciókat. Ünnepelesen felkéri Huszárt, vállalja ennek a segélyezési akciónak elnökségét. A Ház a választ tudomásul veszi.

Páffy Dániel kéri, hogy az idő előrehaladottsága miatt interpellációját holnap mondassa el, amihez a Ház hozzá járul. Ezután az ülést fél 3 órakor véget ér.

Rákosi Jenő a kultura munkásairól

A debreceni Csokonai-kör is lelkes hangú irattal üdvözölte Rákosi Jenőt, félszázados írói jubileuma alkalmából. Az ősz író és költő hazafias mély érzéstől áthatott és költői magasságban szárnyaló válaszából közöljük az alábbi részletet:

„Mi iszonyu gondolat, hogy amit a nemzetről álmodtam, abból minden odaveszett és ködös messzeségekbe tolódott, mint lehetőség. Jön-e vajjon nemzedék, amely ismét a megvalósulás küszöbéhez tudja hozni e káprázatos álmoképeket? Kedves barátaim, ott a nagytemplom árnyékában, ébredjünk tudatára, hogy a mi dolgunk, a kultura munkásainak, hogy ilyen nemzedék legyen. Nekünk kell mindennap hívniunk, szólítaniunk, serkenteniunk, zaklatniunk, simogatóniunk és korbácsolniunk a magyart, hogy inszakadtáig törjön előre, emelkedjék mind magasabba, ébredjen hivatására, ismerje meg a mult parancsát, értse meg a jövő hívogató szavát és tegye meg a kötelességét.

Írók, művészek, hitvallók, papok és tanítók, a ti kezetekben van a nemzet sorsa. Csokonai árnyékalakjára vessétek szemeket, aki nagy volt, lemondó martír volt, nem csüggedt vatesz volt silány és kicsinyes időkben; próbáljunk szerencsét mi, tudunk-e kiemelkedni kicsinységünkben nagy időkben, mikor a világhistoria ülést tart, nemzeteket hív elő százados sírjából, nemzeteket terít le sírjok szélére és kerékre tör nemzeteket, egyes véres tagjukat idegen népek kapujára szegezve ki világ szegényére.

Köszénbánya Hevesmegyében

Budapest, nov. 29. (N. St. t. j.) Az elmúlt héten a hevesmegyei Aldebrő szőlőtelepein furásokat eszközöltek és 40 méter mélységben feleke köszénre akadtak. A furásokat tovább folytatják s megállapítják, hogy milyen mennyiségű szén lehet ott, amelynek kiaknázására a legrövidebb időn belül megteszik az intézkedéseket.

Elvben megegyeztünk az osztrákokkal

Budapest, nov. 29. (Nemz. St. tel. jel.) A Heintl osztrák kereskedelmi miniszter vezetése alatt Budapestre érkezett osztrák gazdasági bizottság befejezte tárgyalásait a magyar kormánnyal. Mindkét kormány szükségesnek tartja a kölcsönös gazdasági érintkezés szorosabbra tételeit és kiépítését. Ezen az elvi al-

pon kiindulva, teljes megegyezés jött létre. A részletes tárgyalásokat december első felében tartják meg Bécsben. Az osztrák kiküldöttek ma elutaztak Budapestre. A tárgyalások során megegyezésre jutottak az érme és az értékszerződésekre nézve is. Nagy jelentősége van a tárgyalásoknak a bank-probléma megoldásában.

London fél az irektől

Páris, nov. 29. (N. St. t. j.) Havas ügynökség jelent Londonból: A tegnapi nap folyamán messzemenő intézkedéseket tettek London bizonyos épületeinek védelmére, hogy a sinfeinek esetleges támadásával szemben ne legyenek védtelenek. Lloyd George és Bonar Law házaikat, valamint néhány miniszteriumot barrikádokkal vettek körül. A parlamentbe való szabad belépés jogát felfüggesztették. Az ir ügyekkel foglalkozó államtitkárság épületének kapuját vasláncokkal zárták el. A Greenwood páncélosgépkocsikat használ. A külügyi hivatal olyan, mint egy vár. Valószínűnek tartják, hogy a legutóbbi házkutatások alkalmával olyan fel fedezéseket tettek, amelyekből messzemenő sinfein összeesküvésre lehet következtetni, s amelyeket ma, hétfőn akartak végrehajtani.

Hadifoglyok érkeznek

Pozsony nov. 29. (Nemz. St. tel. jel.) A cseh sajtóiroda jelenti, hogy Triesztbe három hajó érkezik, amelynek utasai magyar és csehországi német hadifoglyok, akik valamennyien Szibériából indultak utnak.

A cseh kormányválság

Prága, nov. 29. (Nemz. St. tel. jel.) A cseh kormányválság megoldását elhalasztják Benes külügyminiszter megérkezéséig, aki jelenleg Genfben tartózkodik. Tusdrt bizta meg

kormányalakítással, aki azonban a megbízást nem fogadta el. Kramarz és pártja ezalatt folytatja készülődéseit s szervezik a legionistákat. Azt hiszik, hogy a harc Kramarz és Massaryk között csakhamar ki fog törni.

Elfogott rablógyilkos

Budapest, nov. 29. (Nemzeti St. tel. jel.) Feljelentés folytán ma sikerült az Eötvös utcai rablógyilkost elfogni. Bevittek a rendőrségre, ahol kiderült, hogy nem Koltay Pálnak hívják, mint eddig hitték, hanem Euhard Kálmán a neve, 19 éves, foglalkozás nélküli. A rablógyilkosságot beismerte. Ma reggel a zárkájában revolverrel magára lött. — Állapota súlyos de nem életveszélyes.

Tárgyalnak a lengyel-orosz békérről

Budapest, nov. 29. (N. St. tel. j.) Varsóból jelentik, hogy az a hír, mintha megszakították volna a rigai béketárgyalásokat és hogy a lengyel delegátusok elutaztak volna Rigából, nem felel meg a valóságnak. Csupán annyit igaz, hogy a lengyel küldöttség vezére Domokos, az oroszok utólagos követelése miatt Varsóba utazott utasításokért. Másik verzió szerint a küldöttségben változás áll be, amennyiben a lengyel delegáció elnöke nem Domokos, hanem Dacinsky lengyel miniszterelnök lesz. Valószínű, hogy az oroszok újabb követelése miatt hosszabb szünet lesz a béketárgyalásokban.

HIREK

Súlyosan

beteg és komoly műtetre szorul az a fiatal republika, mely hitvány árulással szerzett magának létalapot... Cseh-Szlovákia hazugságon felépült falait vehemens erővel döngetik azok a súlyos sérelmek, melyeket ő az emberi tisztességen és becsületen ejtett. Prágában utcai harcok folynak állandóan, a Hradsinban lemondásról elmélkedik a theoria lovagja, Massaryk elnök, a Felvidéken pedig nem győzik a börtönök a sok „lázadó” magyart befogadni... A republika egyre gyöngébb, egyre bágyadtabb, egyre erőtlenebb lesz és ha hamarosan nem segít magán egy elszánt érvágással, gyászosan összeomlik, úgy lehet... Örök emlékezetül és idő figyelmeztetésül a világ minden népe számára, hogy hitvány honárulás és aljas hazudozás ideig-óráig arathat ugyan diadalt az isteni örök igazság fölött, — de legyőzni és urd lenni rajta örökre nem tudhat! Inog binog a zsebrák-dóm hazugságra épített kártyavára és az összevicsorított ajku, zsebredugott öklü magyar bizakodó lélekkel nézi a haldios végödést. Vajh mikor éri már utól a hitvány martalócot jól megérdemelt végzete és mikor vtrrad föl a fényes nap az elhmetett magyar igazság fölött? ... Nemsokára — úgy lehet, úgy kell lennie...

— Az irredenta-szobrok leleplezése. A védőligák országos szövetsége december 5-én délelőtt 11 órakor leplezi le a Budapesten felállított 4 irredenta szobrot és ezen ünnepélyre meghívta az összes törvényhatóságokat. Debrecen város törvényhatóságát 3 tagú küldöttség fogja képviselni, akik diszmagyarban vesznek részt az ünnepélyen és mind a 4 szobrot megkoszorúzzák. A küldöttség tagjai lesznek dr. Vargha Elemér, dr. Váray István, Medgyaszay Miklós, vagy esetleg dr. Boldizsár Kálmán. A városi tanács felhívja az összes felekezeteiket, hogy december 5-én délelőtt 11 órakor, az irredenta-szobrok leleplezése pillanatában szóltassák meg a templomok összes harangjait, a templomokban tartsanak Istentiszteleteket, melyek a Hymnuszszal kezdődjenek és a Szózat eléneklésével érjenek véget, a beszédekbe pedig foglalják bele a magyar Hiszekegyet. Az irredenta szobrok költségeihez a város minden lakosa után husz fillérrel járul hozzá. Az irredenta szobrok leleplezésével egyidejűleg fogják felszentelni az irredenta-zászlót is, rajta az összes törvényhatóságok címerével. Hajdúvármegyét a leleplezési ünnepen Szomjas Gusztáv főispán, dr. Czeglédy Mihály t. főügyész és dr. Nábráczky Béla főjegyző fogják képviselni.

— Hol állítsák föl a népkonyhát? A város az idén is meg akarja nyitni a népkonyhát, melyre soha nagyobb szükség nem volt, mint most, ezekben az inséges időkben, de nem kap helyiséget. A népjóléti hivatalnak ugyan felajánlotta Bédogh cukrász az első debreceni takarékpénztár palotájában levő pincehelyiségének legnagyobb részét, azonban a helyiség éppen nem alkalmas népkonyha céljaira, mert nappal is világítani kell és a szegények száza éppen a déli órákban lepnék el tömegesen a Kossuth-utca torkolatát. A tanács úgy határozott, hogy más helyiséget kerestet a népkonyha részére. De gyorsan ám, mert itt van december és nagy szükség volna a népkonyhára.

— Új ember a munkaközvetítő választmányában. A hatósági munkaközvetítő hivatal mellett működő választmányt a hatóság tudvalevőleg feloszlatta. A választmányt most újra szervezik. Lesz 10 munkaadó és 10 munkás tagja. A városi tanács megkeresi a gyáripárosok országos szövetségének helyi fiókját, az építőipárosok helyi csoportját, az ipartestületet, a kereskedő társulatot, a Baross-szövetséget, hogy delegáljanak a választmányba 1—2 tagot, és az előjáróságot, hogy a munkátestületeket és szervezeteket keresse meg.

— Házasság. Az elmúlt két napon az anyakönyvvezető előtt a következő házasságok kötöttek: Németh Lajos—Neumayer Róza Mária, Feldheim Izidor—Klein Margit. Eljegyzés egy sem jelentetett be.

— Mennyi szén jött? Mig november 27-én semmi, 28-án 4 vagon szén érkezett. Villamos világítás az eddigi korlátozással lesz.

— **Sréter minisztert megválasztották.** Vasárnap zajlott le Abaujszínen *Sréter* István honvédelmi miniszter és *Becskey* Kálmán mérnök között a pótválasztás a színi kerületben. A választásból 950 szótöbbséggel *Sréter* István miniszter került ki győztesen.

— **Dávidházy János esperes meghalt.** A debreceni ref. egyházmegyének nagy gyásza van: *Dávidházy* János esperes, kabai ref. lelkész vasárnap meghalt. Az általános tiszteletnek örvendett, agg lelképásztor halála nagy részvétet kelt meggyeserte, de különösen Kabán, ahol emberöltőt meghaladó idő óta szolgált; ő volt a tisztántúli egyházkerület legreggibben szolgáló esperese. Az utóbbi években sok, súlyos csapás érte; fia *Dávidházy* Sándor, Hajdúvármegye másodfőjegyzője nagy család hátrahagyásával elhalt, követte a halálba nem-sokára hitve is. Az oláh megszállás alkalmával a város csapatok ellenállásán feldühödött vadmacok a beteg aggyastyánt durván bántalmazták. Azóta folyton betegeskedett, de lelki és esperesi kötelességét egészen a legutóbbi időkig, míg agynak nem esett, híven teljesítette. Hajdúvármegye, melynek ötvizedek óta bizottsági tagja volt, halálhírére kitűzte a gyászlobogót. Temetése ma délelőtt lesz Kabán.

— **Engedély tuskótermelésre.** A debreceni hadiözvegyek és árva tuskókitermelésre kérték engedélyt. A város 500 köbméter tuskó kitermelésére megadta az engedélyt 50 korona köbméterenkénti díj lefizetése ellenében. Nagy jótétemény most a tuskófa is, ha van, de 25.000 korona is tekintélyes összeg ám, amit a szegény hadiözvegyektől és árváktól akar bevasárlani a kegyes tanács.

— **Három vándorszínész, mint lársulat.** A központi járás főszolgabírája 14 napra engedélyt adott *Bakó* Teréz kabarétársulatának, hogy a járás községeiben előadásokat tarthassanak. A „társulat” három „tagot” számlál, 1 férfi, 2 nő, alkalmasint mindhárman zsidók. Jó lenne, ha az ilyen vándorkabarésok *műsorát* is előzetes cenzura alá vennék, nehogy *pesti programmal* méltelyezhessék az egyszerű, falusi népet. Feltűnően sok „pesti művész” kóborol mostanában a vidéken!

— **Baross-Szövetség közleménye:** Az őszi vásár végleges elszámolásával kapcsolatban közöljük a következő felülfizetéseket: dr. özv. *Ujfalussy* Józsefné 100 K, dr. *Czegledy* Mihályné 40 K, *Bakóczy* Gábor 33 K, *Kovács* László és X. Y. 14—14 K, dr. *Csáthy* Dezso, *Buxmann* Izidor, *Hadsics* Haszli, *Lőrinczy* Ferenc és N. N. 4—4 K, apróbb felülfizetésekből 53 kor. összesen 274 korona. Ugy a szíves felülfizetőknek, mint az összes szereplőknek, az étel és italneműeket szívesen adományozónak a kereskedő uraknak, akik a sorsoláshoz adománytárgyakat voltak szívesek juttatni és mindazoknak, akik a bufféknél, trafikosztránál, játékok, konfetti elárulásánál faradoztak, vagy bármely szolgáltatást tettek a jótékony cél érdekében, a rendező egyesületek halás köszönetét ezúton tolmácsolja a Jótékony Négyzet és Baross Szövetség vezetősége.

— **Móricz vagy Samu?** A városi tanács iparengedélyt adott 2000 korona engedélydíj lefizetése ellenében *Aszódi* Sámuelnek férfiruha kereskedésre, de a végzést *Aszódi* Móric nevére állították ki. Nyilván az irnok tollhúbjáról van szó, mert *Móric* nem volt a fronton, ellenben *Samu* 39 hónapig tartott olasz fogság után tért haza és ez alapon kérte az engedélydíj mérséklését. Hosszas vita után az előjáróságot keresték meg, hogy állapítsa meg: *Móric*-é vagy *Samu* az illető *Aszódi*? Addig kitél *Móric* is, *Samu* és az akta is.

— **Move közlemény.** *Sesztina* Jenőné és *Csanak* Jenőné urasszonyok, a *Move* választmányi tagjai 1000—1000 korona lefizetésével az alapító tagok sorába léptek. Ez uton is köszönetét fejezi ki az elnökség e szép és követendő tettért. — *A titkár.*

— **Halálozás.** Özv. *Komlóssy* Adolfné szül. *Osvald* Anna f. hó 28-án 78 éves korában meghalt. Az elhunytban *Puskás* Kálmán kir. műszaki tanácsos a debreceni államépítészeti hivatal főnöke anyósát gyászolja. Temetése f. hó 30-án délelőtt 11-kor lesz a Szent Anna-utcai temető kápolnájából.

— **Két könyvet rendelt a tanács.** A köznevelődési könyvtár részére két könyvet rendelt a tanács. *Preszly* Lórándnak „A m. kir. eszterházi története” és *Petrovics* Mihály ny. battonyai főszolgabírónak „A civilizáció és franciák” című művét. Szűk marokkal dotálnéha a magisztrátus.

— **Margit-fürdő állandóan nyitva.**

— **Az állami kézbesítések.** A rendőrség államosításával a kézbesítési osztály részben az előjáróságnál maradt, azonban a bíróságok, pénzügyigazgatóság és az idegen hatóságok által küldött kézbesítéseket nem képes elvégezni a visszahagyott személyzet. Az államrendőrség pedig nem vállal más kézbesítést, csak a magáét. Miután a város nem vállalhatja az állami kézbesítések költségeit, az előjáróság ezentúl csak a városi kézbesítéseket fogja ellátni.

— **Új iparengedélyek.** A városi tanács a következő iparengedélyeket adta ki: *Szabó* István beraktározási vállalat, *Petrovits* János sütő, *Podrogya* Imre műszerész és villanyszerelő, *Balog* József bérkocsis, ifjú *Nagy* Lajos cset és állatszörök készítése 1000, *Kubinyi* Jenő bőr- és timáreikk-kereskedő 2000, *Lengyel* Károlyné kelmefestő, *Pettermann* horbely, *Oláh* Zsigmond kocsigyártó, *Kontsek* Mihály csizmadia, *Lévay* Sándor gép- és villanyszerelő 500, *Erdős* Zsigmond csizmadia 200, *Molnár* Lajos fuvaros, *Deák* Ferenc talyigás 100 korona engedélydíjért, míg özv. *Horváth* Lajosné *Kovács* Irma női szabó engedélydíját, akinek férje hadifogságban tünt el, 300-ról 100 koronára mérsékeltek. — **Miért nem engedték el?**

— **Halálozás.** Az elmúlt két nap az anyakönyvi hivatalnál a következő haláleseteket jelentették: *Irosz* Emánuel 76 éves, *Major* Irén 2 éves, *Csapó* István 60 é. *Szabó* Mihály 65 é. özv. *Pántya* Józsefné 76 é. *Benus* István 16 é. *Szükszay* Lajos 78 é. *Kiss* Ernő 11 hón. *Seres* Lajos 6 é. *Dihon* János 45 é. özv. *Précsér* Salamonné *Stiller* Helóna 81 é. *Eles* Ernő József 5 éves.

— **Az olcsó szalonna és szappan.** Panaszos levelet kaptunk, melynek írója városi kisember. *Panasza* megszívlelésre méltó. Lényege ez: E hó 27-én értesítés szállt végig a városházán, hogy a vágóhídon olcsó szalonnát lehet kapni, kilónként 150 koronáért. A kisemberek — hónap vége lévén — törték magukat kölcsön után. A levélíró is vett 2 kilót 300 koronáért. Vén disznónak vastagbőrű kemény szalonnája volt, melyből lett 95 deka zsír, 37 deka volt rajta hus, 30 deka a bőr és lett a kiolvasztás után még 26 deka tepertője. A szinzsir ára 180, a tepertőé 130, a husé 88 korona, a bőrre esetleg ennek a fele. Tehát alaposan károsodott a szegény kis ember az olcsó szalonnavételén. Volt a vágóhídon olcsó (kilója 69 koroná!) szappan is, azonban mire a kisemberek megtudták, már — elfogyott. Rendszen így járnak a kisemberek, ha igazán olcsó és jó közszükségleti cikkről van szó. Így volt ez a ruhaszövetekkel is. Hiába, a szegény embert még az ág is huzza!

— **Felhívás a nyug. posta- és táviróalkalmazottakhoz!** Felhívtnak az összes nyugalmazott posta- és táviróalkalmazottak, hogy utalványozott drágasági segélyekről a nyugtát a Debrecen 1. sz. posta táviró hivatal főnöki irodájában azonnal adják be. Nyugta bélyegmentes. A vonatkozó összegek ugyanott tudhatók meg. Nevezettek kedvezményes vasuti arcképes igazolványukat 1921 évre leendő meghosszabbítás végett ugyanoda szintén adják be. legkésőbb dec. hó 5-ig. Posta főnökség.

— **Rendőri hírek.** *Csátó földműves* *Kiss* Lajos földműves *Grósz* Emilné kereskedőtől két izben babvásár címen 10 ezer koronát összesen 20 ezer koronát és költségeire 500 koronát csalt ki. A rendőrség *Kiss* Lajost letartóztatta, az eljárást pedig megindította ellene. A 20 ezer 500 koronát azonban nem találták meg nála, Most a rendőrség az irányban nyomoz, hogy vajjon *Kiss* Lajosnak nincs-e cinkostársa? — *Lopások.* *Ullmann* Erzsébet 2 ezer koronáját *Sörös* Klára ellopta és megszökött. A rendőrség körözi. *Veres* Lajos Teleki-utcai *Jószai* Kálmán Luther-utcai és *Szabó* Mihály Szepes-utcai lakosok baromfi-állományát ismeretlen tettesek több ezer korona erejéig megdézsmálták. A rendőrség a libázok ellen megindította a nyomozást.

— **A „Napsugár” műtárgy-árverése iránt általános az érdeklődés.** Már igen szép és becses anyag gyűlt egybe. A lap kiadóhivatala átvesz e célra mindennemű antik vagy modern tárgyat, melynek művészi bece van.

Az első aukció a kiadóhivatal helyiségében: **Piac-u. 10 I. december hó 4. és 5-ikén lesz, délután 3 órai kezdettel. A tárgyak december 3-ikán egész napon díjtalanul megtekinthetők.**

— **Hadisegélyek kifizetése.** A Népjelölti hivatal tudomására hozza a hadisegélyeseknek, hogy december hóra a kifizetések a következő sorrendben fognak megtörténni: december 2-án esütőrtökön a IV. V. VI. kerület, 3-án pénteken az I. II. és III. ker., 4-én szombaton és 15-én szerdán az elmaradtak. A VII. vagyis a mezősegi kerületben tartozók illetményeiket a kifizetési napok bármelyikén felvehetik. Figyelmeztetnek a felek, hogy az egyes kerületek részére megállapított fizetési napon, annál is inkább pontosan jelenjenek meg, mert ellenkező esetben a következő havifizetés alkalmával juthatnak csak illetményeikhez. Továbbá csak a felvétele jogositottnak kezei közt levő fizetési ivre történik a kifizetés. Akadályoztatás esetén szabályszerű meghatalmazás mellékelendő.

— **Jelentkezzenek a menekült közigazgatási közlístviselőik.** Felkötrem a debreceni menekültügyi kirendeltség területén (Bihar, Hajdu, Debrecen, Szabolcs, Szatmár, Ung, Bereg, Ugocsa) lakó kiutasított és menekült városi, megyei és községi tisztviselőket, hogy szíveskedjenek nálam mint általuk és részükrol a kirendeltség mellett működő menekültügyi bizottságba delegált tagnál írásban lejelentkezni. Nevet, foglalkozást, családtagok számát, honnan menekült, hová van most beosztva, jelenlegi lakóhelyét kérem tudomásomra hozni. *Szilágyi* Béla megyei árvaszéki tb. elnök, Debrecen Verbőczy-u. 2.

— **Vasuti fosztogatók.** Öt egyén, névszerint *Kocsis* József, *Varga* Lajos, *Maró* László *Szilágyi* István és *Török* Lajos egy nagyobb ruha szállítmányt kísérték Budapestrol Debrecenbe. Rákosrendező állomáson azonban a vasuti szállítmánynak hosszabb ideig vesztegelnie kellett. Ezen idő alatt az öt szállítmány-csész egy az állomáson vosztegelő másik szállítmány egy kocsiját feltörte és abból 3 vég vásznat ellopott. Feljelentés alapján a rendőrség letartóztatta az öt vasuti szállítmány kíséret, akik ellen megindította a nyomozást.

— **Hadirokkantak, hadiözvegyek és hadiárvaik figyelmébe.** A szövetség vezetősége felhívja tagjait, hogy a népjelölti m. kir. miniszterium által felállított következő tanfolyamokba gyermekeiket minél többen beírassák.

1. **Kertész-éződ tanfolyam** (konyha-, gyógy-növény- és virágkertészet) elemi iskolát végzett fiu hadiárva és hadirokkantak fiu gyermskei részére az ikervári m. kir. hadiárvánüttzetben (Vas vármegye). Tartalma három év. A résztvevők a tanfolyam egész tartama alatt ingyenes intézeti ellátást (lakást, ételmezést, ruhát stb.) kapnak.

2. **Bőripari tanfolyam** (cipészet, szíjgyártás) 13—14 éves fiuárva és rokkantak fiai részére Vácon, a váci rokkantiskolában. Tartalma három év, ingyenes ellátás.

3. **Lovászkepő tanfolyam** elemi iskolát végzett 12—16 éves fiuk részére a magyar királyi ménésbirtokon Bábólnán és Kisbőren. Tartama három év, teljes ellátással ingyen. A tanfolyamot sikeresen elvégzett fiuk a katonaságnál nyomban továbbszolgáló altisztek lehetnek vagy más állandó alkalmazást kapnak. Pályázati határidő 1920. december hó 30. Bővebb felvilágosítás és kérvények benyújtása a szövetség irodájában december hó 1-től kezdve. Szent-Anna-utca 12. sz. I. em.

— **A debreceni vonósnegyes társaság,** négy bérleti hangversenye iránt, melyek a saison legkiválóbb művészi eseményei lesznek, rendkívüli az érdeklődés. A jegyek nagyobb része bérletben jegyeztetett elő s már ki is válthattók *Gárdos* könyvkereskedésében (püspöki palota). Bérleti valamint napi jegyek december 4-iki első hangversenyre még korlátlan számban kaphatók ugyanott.

— **Két kommunista tanító fegyelmije.** A törvényszék gyorsított tanácsa már elítélte *Kovács* Lajos és *Albert* László iparostanonciskolai tanítókat. A marasztaló ítélet alapján a fegyelmi iratokat kiadták indítványtétel végett dr. *Debreczeny* Barna t. főügyésznek.

— **Ily. Schaff** János táncintézetében a Royalban az új táncanfolyam dec. 3-án hétfőn veszi kezdetét. Gazdálkozó polgár ifjak részére délután 5—7 óráig, iparos és kereskedő ifjak részére délután 8—10 óráig. Beiratkozásokat elfogadok lakásomon *Csapó*-u. 61. sz.

— **Tánciskola!** Felhívom a táncot tanulni vágyó fiatalságot, hogy magánórán (diskretio mellett) az összes szükséges táncokat (boston, wanstopp stb.) 6 óra alatt megtanulhatják. Tanórak a nap bármely szakában. Tisztelettel ifi. *Schaff* János *Csapó*-u. 61. sz.

Színház

A színházak és mozgószínházak közleményei.

A Csokonai színházban hétfőn A), kedden B), szerdán C) bérletben megy **Debreczenbe kőne menni.** Csütörtökön Konya Gizella hősnő mutatkozik be Kardoss Gézával az **Ocskay brigadérosban.**

Szenzációs kalandor filmet „Lovaglás az Űrben” mutat be az Apolló. — A főszerepben Luciano Albertini bravuros mutatványokat produkál. Előadások 5 és 7 órakor.

Alkohol egy elhibázott élet tragédiája 6 felvonásban. Az alkohol rettenetes pusztítását megrázó realizmussal mutatja be ez a film, melynek témája az artista világban játszódik le. A téma különleges nagy fontosságát és a filmkivitel szépségeit bizonyítja az, hogy Budapesten az országgházban nagy és előkelő közönség előtt mutatták be. E nagyszabású mű az Űrben is nagy sikert arat és a katonai parancsnokság kívánságára a helyőrségnek külön előadásokban lesz bemutatva. Előadások 5 és 7-kor.

Rose nyelviskola

Széchenyi-utca 42. sz.

Valutaárfolyamok

Budapest, nov. 29. (Nemz. St. tel. jel.) A budapesti tőzsdén ma a következő árfolyamokat jegyezték. Napoleon 14:50—14:20. font 17:00—16:80, dollár 478—87, frank 29:50, márka 714—20, lira 18:25—65, lei 717—13, szokol 581—29, svájci 87—77, korona dinár 13:50—13:70.

A zürichi devizapiacra a magyar koronát 1:47 és féllel jegyezték.

Dollárt

és más idegen pénzt, aranyat, ezüstöt legeslegdrágábban vesz **Simon György** DEBRECZEN, Kossuth-u. 11.

Eladó vendéglő

Baromvásártér vendéglő, fűszerüzlet 6 szobás lakás, istálló, sertésotlak, 3 szoba, és üzletek azonnali átveleire eladó Dezső L. irodája, Maróthy-utca 19. szám.

Eladó

egy tölgyfaerdő, műfa, épületnek megfelelő és tűzifa nagyobb mennyiségben. Felvilágosítást ad Kornis Gézané, Nyírboogát, Szabolcsm.

Koros Sándor
főúti-szabó üzletben Piac-u. 66.
Saját készítésű elegáns férfi ruhákat kaphatók.

Forgács István
művészi
Bádogos-u.

Eladó ingatlanok:

Paragó-utcán 6 szobás csinos kis ház, Maróthy-utcán 4 szobás családi ház, Sestakeri, Andrássy-utcon 900 négyzetméter szőlő, Csapókerti, Irón-utcán 3 szobás új ház
DEZSŐ L. irodája Maróthy-u. 9.

DEBRECENI Kalapgyár
SZELL ÉS KÖSA

Női és férfi kalap megrendések és javítások gyorsan és pontosan készítve

PIAC-U. 63. SZ.

Regisztrált a lapkiadó Magyar Nemzeti Könyv- és Lapkiadóvállalat nyomdájában Debreczen, Ferencz József-ut 59.

A házat venni akaróknak különösen felhívjuk figyelmüket

a Csapó-utcai részben levő

Rut-utca 88. számú házra!!

Azonnal át lesz adva a vevőnek beköltöztetésre az üzlethelyiség, mely most lakásnak van használatba hozva egy konyha és 2 fűtőkamara.

Ára e háznak 100 ezer korona.

Téglából épült szerényebb kis ház, cseréptetővel fedve, két rendbeli 1-1 szobás lakással, mellékhelyiségek és két külön udvari szoba, továbbá 4 fűtőkamara. Csatorna bevezetve.

Esen ház felett is a Nagy Lajos Országos Adásvételi Vállalat rendelkezik, egyedül csak ott köthető meg a vétel, ott leendő le a foglaló. Iroda Veres-u. 9.

Uj találmány! Uj találmány!

Jó háziasszony Ön? Ha igen akkor vegyen „Diadal” kéziműgépet, mely hóf-hérre mossa a ruhát és nem szakgatja, felényi szappant fő yaszt és **csak 25** koronába kerül egy darab Törv vedve. Viszont eladóknak árendemény! Ügynökök keresetnek. Kapható Blattner József cégnél Debreczen, Csapó-u. 1.

Eladó szőlő

Vágóhid mellett 1600 négyzetméter szőlő, gyümölcsös és veteményes körül lugással, cserepes ködpület, 1 szoba, konyha, veranda, pince szűrteli felszereléssel azonnali átveleire eladó, Dezső László irodája waróthy-utca 19.

Csapókerti — Kinizsi-utca 77.
Bihari telep — Keresztessy-utca 89.
Homokkerti — Oláh Károly-utca 14.
Ujkerti — Lehel-utca 39.
Csapókerti — Magyar-utca 19.

NAGYON TERMÉSZETES, hogy ezen házakat is a Nagy Lajos Országos Adásvételi Vállalat adta el.

Debreczen legrégebbi adásvételi irodája. Alapítottát 1900-ban. Fennáll 21-ik éve. Iroda: Veres-utca 9 szám.

Ujabb eladási megbízások főlvetetnek állandóan, egész nap, reggel 8 órától esti 8 óráig

RUM és LIKÖR ESSENTIAK

Parfümök, arckrémek, szappanok, kölni vizek, fésű és keféáruk a legolcsóbban szerezhetők be a

Korzó Drogueriában Piac-utca 42.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Szántóföld

38 hold eladó. Ertekezni déli 12—2-ig Rakoczi-utca 48. sz.

Gyakorlott

vasesztegető yost felvez Trenka gépműhely Barna-utca 3.

Tuskófa

szaraz elsőrendű aprítva és fe vágatlanul kapható. Vörösmarty 21.

Legolcsóbb

keztük Kucsár Imre és Fia egyenruházat cikkeket kereskedésében. Egyház-ter.

Kés

pár koresolyva eladó. Péterfia-utca 67 Megtekinthető délelőtti 9-től 1-ig.

3 szobás

családi ház azonnal beköltöztethető eladó Király, Batthyányi 6.

Nagymennyiségű

igított tuskó eladó. — értekezni J zsef kir. herceg 61.

A Pálffy nővérek

iparművészeti műtermében Burgondia u. 4 megnyit a karácsonyi vásár. Nyitva 10—1-ig.

Korona zenekarban

szó gált zenészeket keres felvételre a nyíregyházi katonaság zenekara — Nyíregyháza, Szabolcsm. Irásbeli megkeresés ugyanoda.

IRÓPAPIR

fehér irodai és fogalmi eredeti csomagokban kapható lapunk kiadóiban.

Eladó

12 személyes teljesen használatlan legfin mabb minőségű uzsonnás teríték 12 személyes damask á-jótr asztaltató, egy baba szoba tutor Ertekezni a kiadóhivatalban. E

Családi ház

Apaffy-utca 4 szobás sarokház, közpül t, cseréptető 8 ablakos istállót, villany, vízvez tek, nagy udvar vettel eseten beköltöztethető lakású egy-zerű kis család ház eladó, Dezső L. irodája Maróthy-utca 19. szám

LENGYEL Fest, tisztít

Készíték gallérokat, kézelőket, ingeket pontos és szolid árban. **F** mindennemű férfi és női ruhákat, gummikabátot minden színre 8 nap alatt CSAP -U. 95. Pacsirta u. sarok. Felvételi hely Piac-utca 63 s. mosoda.

Eladó ház

Gyngyvi ág utcán 5 szoba, sertésotl, istálló, nagy udvar két utcára 2 szoba, konyha, kamra, istálló azonnali átveleire eladó Dezső L. irodája Maróthy-u 19. szám.

Kérem a névcserére vigyazni!

Tisztelt fől érteitem a nagyvendémű közönséget, hogy kelmelető vegytisztító infézetem felveten helyei Egyház-ter 5. és Széchenyi u. 18. alatti vni, hol elvállalnak az e szakraba vago mindenféle kompikált ruhát, gyászesetben 24 ó a alatti festék

Tisztelettel **WACHA** kelme-festő, vegytisztító Hajnal-u. 15.

Olcso ház

mélyen leszállított árért elköltözés miatt sürgősen eladó. Csapókerti, Aponyi-utca 40 Azonnal beköltöztethető.

Mosott rongyok

keresek mintegy 15—20 kilót megfételre, Megkereséseket a kiadóba.

Debreczeni Gardák

Bankja Részvénytársaság, Kossuth u. 17. Kölesöket folyósít házakra, földekre és értékpapirokra. Betéteket elfogad a betéte után kamatot ad. Értékpapirokat és idegen pénzeket vásárol ad. Értékpapirokat és idegen pénzeket megörzés céljából es bérbe ad (safé deposit) páncéltárcákat. Takarékpénztár es bankügyletek minden ágazat-val foglalkozik. — Feleknek minden pénzügy műveletnél rendelkezésére áll.

Aranyat

mindenféle ezüstöt, briliánsot, gyöngyöt vesz — Steiner Mihály Hatvan-u. 2. szam 1. emelet

Köváry és Altmann

szűcsök, Piac 42. Pannónia-utca 10. Barmilyen e szakraba vago munkákat pontosan es jutányosan készítenek.

Rikkancsok

felvetetnek fix fizetéssel es jutalékkal lapunk kiadóhivatalában

Eladó vizkiemelő s ivattyú 100 méter csővel es egy taliga. Ugy nőtt kocsis felgőgáttak. Var-u. 8.

Angol tanfolyam december 1-től Tanár Varga Gyula. Irákozas ref főgimnázium kapusnál.